



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ



СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)



аналітично, неординарно, прораховувати і передбачати можливий розвиток подій. Такі якості притаманні небагатьом політичним лідерам.

- організаційні здібності. Вони потрібні політичному лідерові будь-якого масштабу, але особливо важливі для лідерів, які є національною елітою, насамперед президентів, керівників парламентів, урядів, міністрів, лідерів найвпливовіших політичних партій, об'єднань, сил.

- популізм. Виокремимо цю якість у її позитивному розумінні, оскільки "робота на публіку" притаманна фактично всім політичним лідерам. Вдало використаний популізм — постійна поява перед людьми, не застережливе спілкування з ними, вміння стати "своїм хлопцем" — тільки на користь політикові. Шкода, коли такий популізм потім не підкріплюється конкретикою політичної, суспільно корисної діяльності.

ВПЛИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ НА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

Панченко Ю. В.,

Карабанова Л., студ. гр. ЖТм-41

Які з ключових положень Болонської декларації перетворилися сьогодні на об'єктивну реальність, а які так і залишилися на рівні декларацій. І де саме місце України та її університетів у цьому процесі?

За роки існування Болонської декларації поступово змінювалися акценти в політиці освітніх спільнот у країнах-учасницях. Спочатку йшлося про першочерговість впровадження системи зіставних ступенів, введення двоциклового навчання (двоступеневого та післяступеневого навчання), впровадження систем залікових балів ECTS. Сьогодні головні цілі формулюються щодо гарантій та підвищення якості, розробки національних систем кваліфікацій.

У більшості європейських країн і в Росії магістерський цикл охоплює 120 кредитів і триває два роки – максимальний термін у визначенні Болонської декларації. Рівень магістра – початковий ступінь для дослідника, сходинка в кар'єрі тих, хто планує стати науковцем.

В Україні перший ступінь – бакалавра – міцно закріпився і охоплює 240 кредитів (4 роки навчання). Щодо другого ступеня – магістра, – то ситуація не така однозначна. По-перше, при переважній більшості тривалості магістерських програм протягом одного року (60 кредитів), окремі ВНЗ за певними напрямками підготовки збільшують тривалість навчання до 1,5 років (90 кредитів). По-друге, перехід на рівні бакалавр – магістр, ламає колишню радянську систему вищої освіти та може призвести до скорочення контингенту студентів, адже рівень «спеціаліст» не передбачається. Тому з'являються різні спроби створення «компромісів» – магістр-дослідник, магістр-професіонал, магістр-менеджер.

Два найважливіші інструменти, які передбачені Болонською декларацією, – впровадження системи залікових балів ECTS та додатку для диплому. Перший практично реалізований всюди, а над другим ведеться планомірна робота.

На міжнародному рівні існують загальноєвропейські – Єврокомісія та Асоціація Європейських університетів (EUA) – та регіональні організації. Україна є членом Дунайської Конференції ректорів, що об'єднує представників ще 12 країн регіону.

Для Європи внутрішня структура закладів визначається законодавчо на національному рівні, в окремих країнах (Бельгія, Німеччина, Іспанія) – на рівні місцевих громад (Земель). Вона регламентується Статутом університету, в якому встановлюється процедура обрання керівництва установи. Кожний ВНЗ несе відповідальність за планування своєї діяльності, але у багатьох країнах розроблений закладом стратегічний план розвитку є обов'язковим документом. В Україні на рівні університету підходи до планування є віддзеркаленням європейських тенденцій. На рівні законодавства такий план не вимагається, багато закладів розробляють його загалом або за певними напрямками з метою заявити про себе.

Університети мають забезпечити доступність та прозорість інформації про свою діяльність. Від ВНЗ вимагають щорічних звітів перед міністерством, які включають інформацію про наукову, фінансову, міжнародну діяльність тощо.

Отже, реформування систем вищої освіти європейських країн згідно з положеннями Болонської декларації є об'єктивною реальністю сьогодення. Майже повсюди впроваджено університетське двоступеневе навчання та система залікових балів по типу ECTS. Але у багатьох країнах залишаються певні національні особливості, які зумовлені історією їх становлення.